

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

๑ มีนาคม วันยุติการเลือกปฏิบัติ “เปิดใจ เข้าใจเอชไอวี...เราเป็นเพื่อนกันได้”

โครงการเอตส์แห่งสหประชาชาติ ได้ประกาศให้วันที่ ๑ มีนาคมของทุกปี เป็นวันรณรงค์สากลเพื่อยุติการเลือกปฏิบัติ โดยเริ่มรณรงค์มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ และ “ผีเสื้อ” ถูกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ ของการเชิญชวนให้ทุกคนร่วมกันสร้างความเปลี่ยนแปลง เพื่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมที่ปราศจากการตีตราและการเลือกปฏิบัติ เป็นสังคมที่ทุกคนได้รับการปฏิบัติโดยการเคารพในศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน

จากข้อมูลสถานการณ์การตีตราและการเลือกปฏิบัติ สะท้อนว่า ปัญหาการตีตราและการเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับเอตส์ ยังคงมีอยู่จริงในสังคม โดยจากการสำรวจทัศนคติของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการตีตราและเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเอชไอวี/เอตส์ พบการรับรู้การรังเกียจผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอตส์ ๖๘.๙% กังวลกลัวการรังเกียจหากพบว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวี ๗๖.๓% กลัวการติดเชื้อเอชไอวีจากการสัมผัสน้ำลายผู้มีเชื้อเอชไอวี ๕๗.๗% เห็นด้วยกับการตัดสินของสังคม โดยรู้สึกอายถ้ามีคนในครอบครัวติดเชื้อเอชไอวี ๓๗.๕% มีเจตคติรังเกียจ แบ่งแยกและเลือกปฏิบัติสำหรับการใช้ชีวิตประจำวัน (การซื้ออาหารจากผู้ติดเชื้อเอชไอวี การเรียนร่วมกับเด็กนักเรียนที่มีเชื้อเอชไอวี) ๕๘.๔% และจากข้อร้องเรียนที่ยังปรากฏอยู่เนืองๆ ในสังคม โดยเฉพาะการบังคับตรวจเลือดและให้เด็กนักเรียนที่ติดเชื้อเอชไอวีหรือสงสัยว่าติดเชื้อเอชไอวีออกหรือย้ายโรงเรียนหรือบริษัทเอกชนยังคงมีนโยบายตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีในผู้สมัครงานหรือคนทำงาน

นอกจากนั้น ผลการสำรวจด้านการตีตราและเลือกปฏิบัติ ในระบบบริการสุขภาพ จาก ๒ จังหวัด ในปี ๒๕๕๗ พบว่า บุคลากรสุขภาพมากกว่า ๖๐% กลัวการติดเชื้อจากการให้บริการผู้ติดเชื้อฯ และผู้ป่วยเอตส์ ตลอดจนมีทัศนคติเชิงลบต่อผู้ติดเชื้อฯ มากกว่า ๘๐%

จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่าสังคมยังคงรังเกียจ กีดกันผู้ติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งไม่ว่าจะเพราะเหตุผลอะไรที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดต่อการใช้ชีวิต การอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอตส์ ส่งผลให้เกิดการกลัว รังเกียจ จนนำไปสู่การเลือกปฏิบัติหรือทำให้ผู้ติดเชื้อได้รับการพื้นฐานของสังคมแตกต่างไปจากคนทั่วไป การจะสร้างความเปลี่ยนแปลงให้สังคมยอมรับผู้มีเชื้อเอชไอวีโดยไม่มีทางเลือกปฏิบัติ และอยู่ร่วมกันบนฐานของการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนต้องอาศัยการเปิดใจก่อนเพื่อลดอคติความกังวล กลัว และรังเกียจ และหันมาทำความเข้าใจเอชไอวีอย่างถ่องแท้ว่า เอชไอวีหรือเอตส์ไม่ได้ติดกันได้ง่ายๆ และด้วยความก้าวหน้าของการดูแลรักษาในปัจจุบัน ผู้มีเชื้อเอชไอวีจึงมีสุขภาพแข็งแรง ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาสต่างๆ และถึงมีเอชไอวี เรายังเป็นเพื่อนได้ รวมทั้งพวกเขาสามารถเรียนได้ ทำงานได้ ประกอบอาชีพต่างๆ ได้เหมือนคนอื่นๆ ดังนั้น แนวคิดหลักของการรณรงค์เนื่องในวันยุติการเลือกปฏิบัติ ในปี ๒๕๖๐ จึงเป็น “เปิดใจ เข้าใจเอชไอวี...เราเป็นเพื่อนกันได้”

เพื่อลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติ ตามเป้าหมายของการยุติปัญหาเอตส์ จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันทำงาน และต้องมีมาตรการในหลายระดับเพื่อขจัดปัจจัยเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการตีตราและการเลือกปฏิบัติในสังคม มาตรการหลักที่สำคัญ ได้แก่

๑. มาตรการในเชิงการป้องกันการละเมิดสิทธิด้านเอตส์ โดยมุ่งเน้นที่การสร้าง ความเข้าใจเรื่อง การตีตราและการเลือกปฏิบัติในทุกระดับทุกหน่วยของสังคม เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับเอตส์ โดยแบ่งออกเป็น

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

<http://aidssti.ddc.moph.go.th>

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

- **ระดับสังคม :** กิจกรรมหลักที่สำคัญ คือ การรณรงค์สาธารณะเพื่อปรับภาพลักษณ์ว่า “เอดส์เป็นเรื่องธรรมดา” ไม่ใช่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่น่ารังเกียจและน่ากลัว และไม่ได้ติดต่อกันได้ง่ายๆ
- **ระดับองค์กร/เครือข่าย :** กิจกรรมหลักที่สำคัญ คือ การสร้างความเข้าใจเรื่องการตีตราและเลือกปฏิบัติในหน่วยบริการต่างๆ ทั้ง สถานบริการสุขภาพสถานศึกษา และหน่วยสวัสดิการสังคมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- **ระดับปัจเจกบุคคล :** กิจกรรมหลักที่สำคัญ คือ การเสริมศักยภาพผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีและกลุ่มประชากรหลักเพื่อให้มีความเข้าใจ เห็นคุณค่าในตนเอง และไม่ตีตราตนเอง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิให้กับกลุ่มเพื่อน

๒. มาตรการในเชิงการปกป้องคุ้มครองสิทธิ เมื่อเกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับเอดส์ กิจกรรมหลักที่สำคัญแบ่งออกเป็น

- **ระดับสังคม :** กิจกรรมหลักที่สำคัญ คือ การขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการสนับสนุนจากกลไกเชิงนโยบาย เช่น คณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์จังหวัด
- **ระดับองค์กร/เครือข่าย :** กิจกรรมหลักที่สำคัญ คือ การพัฒนากลไก/คณะทำงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิระดับจังหวัด
- **ระดับปัจเจกบุคคล :** กิจกรรมหลักที่สำคัญ คือ การพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้มีเชื้อเอชไอวีและกลุ่มประชากรหลักในการเข้าร่วมทีมคุ้มครองสิทธิ

ภายใต้มาตรการเหล่านี้ การพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินงานเพื่อป้องกัน สถานการณ์การตีตราและการเลือกปฏิบัติ และความก้าวหน้าในการดำเนินงานฯ ซึ่งที่ผ่านมา ประเทศไทยได้พัฒนาระบบข้อมูลสำหรับติดตามประเมินผลด้านการลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติ ใน ๒ ระบบ ได้แก่ ระบบการเฝ้าระวังสถานการณ์เพื่อชี้ว่าสถานการณ์ในภาพรวมของสังคมที่เกี่ยวข้องกับการตีตราและการเลือกปฏิบัติเป็นอย่างไร และระบบรายงานสถานการณ์การละเมิดสิทธิที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานฯ

เนื่องในวันยุติการเลือกปฏิบัติ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ นี้ นายแพทย์เจษฎา โชคดำรงสุข อธิบดีกรมควบคุมโรค ขอเชิญชวนประชาชนทุกคน...เปิดใจ เข้าใจเอชไอวี...เพราะทุกคนอยู่ร่วมกันได้ และเชิญชวนหน่วยงานภาคีเครือข่ายทุกแห่ง จัดกิจกรรมรณรงค์ยุติการเลือกปฏิบัติโดยพร้อมเพรียง นำพาสังคมไทย สู่มิติแห่งความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอชไอวี/เอดส์ ไม่ตีตราและเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ป่วยเอดส์ และขอเชิญผู้สนใจเข้าร่วมงานสัมมนาในระดับชาติเรื่อง โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ครั้งที่ ๑๕ ระหว่างวันที่ ๗-๙ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเซ็นทารา ศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ ภายใต้แนวคิด **หยุดเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หยุด “รังเกียจกีดกันเลือกปฏิบัติ”** ทั้งนี้ กรมควบคุมโรค โดยสำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้จัดทำข้อมูลข่าวสารเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งติดตามได้ที่ เว็บไซต์สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ : aidssti.ddc.moph.go.th

ร่วมกันสร้างการเปลี่ยนแปลง โดย...เริ่มที่ตัวเรา
“เปิดใจ เข้าใจเอชไอวี...เราเป็นเพื่อนกันได้”
แล้วร่วมกันส่งเสียง...เพื่อยุติการเลือกปฏิบัติ

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

<http://aidssti.ddc.moph.go.th>